

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2565 จำนวน 39 โรงเรียน ครูจำนวน 1,422 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. ออนไลน์. 2565)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,422 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด.

2556 : 43) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่าง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นนิยามศัพท์การบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารตามประสิทธิภาพของสถานศึกษาเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อดำเนินการ

2. เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัด ในครั้งนี้เลือกเทคนิคการวัดเจตคติของตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1993 : 247 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121) ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับการบริหารตามหลักการบริหารมากที่สุด, ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับการบริหารตามหลักการบริหารมาก, ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีระดับการบริหารตามหลักการบริหารปานกลาง, ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับการบริหารตามหลักการบริหารน้อย, ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับการบริหารตามหลักการบริหารน้อยที่สุด, ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สร้างข้อความเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำนวน 46 ข้อความ และข้อความเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด จำนวน 30 ข้อความ ตามนิยามศัพท์ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. นำข้อความที่สร้างขึ้นทั้งหมดมาปรับปรุงภาษาให้อ่านง่าย เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนแล้วจัดเรียงข้อความตามรูปแบบของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายชื่อ

นำแบบตรวจสอบความตรงของข้อความรายข้อไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ลงความเห็น ว่า ข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยให้ 1 คะแนนถ้าลงความเห็นว่า ข้อความให้ 0 คะแนนถ้าลงความเห็นว่าไม่แน่ใจ และให้ -1 คะแนนถ้าลงความเห็นว่าไม่ตรง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ออกไปหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อด้วยวิธีการหาค่าดัชนี IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยนำคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ย รายข้อแล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปแล้วนำไปใช้สร้างแบบสอบถาม การบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม และประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ข้อความที่ใช้ สอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม จำนวน 46 ข้อ และได้ข้อความที่ใช้ สอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบสอบถามการบริหารสถานศึกษา ตามหลักการบริหารนิยธรรมตามความคิดเห็นของครู และประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยจัดเรียง ข้อความหรือ ข้อคำถามตามลำดับของตัวแปรแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้ออกมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนน รวมทั้งหมด (Item-Total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปได้ ข้อความที่ใช้สอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมตามความคิดเห็นของครู จำนวน 46 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.24 ถึง 0.89 และได้ข้อความที่ใช้สอบถามประสิทธิผล ของสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.26 ถึง 0.88

6. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาสร้างเป็นแบบสอบถามการบริหารสถานศึกษา ตามหลักการบริหารนิยธรรมตามความคิดเห็นของครู และประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยจัดเรียง ข้อคำถามตามลำดับของตัวแปรแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้ครั้งแรก จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้ออกมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม เท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ประสิทธิผลของสถานศึกษา เท่ากับ 0.93

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความอนุเคราะห์จาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยติดต่อบริษัทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยม ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยมน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

3. แปรการบริหารสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีาด โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.43$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) ด้านประกาศศรัทธา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.50$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.53)
- 2) ด้านบุชาคณคิ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.49$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.57)
- 3) ด้านค่านับผู้ใหญ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.44$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.60)
- 4) ด้านไม่หลงไหลอำนาจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.43$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.59)
- 5) ด้านหมั่นประชุม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.41$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.56)
- 6) ด้านน้อมนำข้อบังคับ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.39$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.59) และ
- 7) ด้านรวมกลุ่มพร้อม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.38$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.58) ตามลำดับ สอดคล้องกับพระครูสังฆรักษ์วีระศักดิ์ จันทวโส (รตจันทรวัณษ์) (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการบริหารงานบุคคล ตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลของการวิจัยพบว่าการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีต่อการบริหารงานบุคลากรตามหลักอปริหานิยธรรม 7 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านให้ความเคารพต่อเพศสตรี ด้านมีความเคารพต่อสถานที่ภายในโรงเรียน ด้านไม่ตั้งกฎระเบียบที่ขัดต่อระเบียบของโรงเรียน ด้านหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ด้านมีความเคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชา ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม และด้านให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน ตามลำดับ และสอดคล้องกับเวริกาแดงเรือง (2560 : 90) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.37 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ ด้านการไม่

บัญญัติหรือสั้มเล็กข้อบัญญัติตามอำเภอใจ ด้านการประหุ่กันเนื่องนิตย์ด้านการให้เกียรติและ
 คู้มครองสิทธิสตรี ด้านการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ด้านการเคารพเชื่อฟัง
 ผู้บังคับบัญชา ด้านการพร้อมเพรียงกันประหุ่ และด้านการอารักขาคู้มครอง ปกป้องอันชอบธรรม
 ตามลำดับ และสอดคล้องกับเสนอ อัสวมันดา (2557 : 276) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการตาม
 หลักอปรินานิชธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่าหลักอปรินานิชธรรม 7
 เป็นแนวทางในการบริหารงานเพื่อให้การทำงานเป็นระบบ ระเบียบ/คำสั่งสามารถนำไปปฏิบัติเป็น
 รูปธรรมบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามจะต้องมีองค์ประกอบด้วย
 การวางแผนยุทธศาสตร์การจ้ดอค์กร การบริหารบุคคล การตั้งการ การประสานงาน
 การตรวจสอบควบคุมและงบประมาณเข้าไปกำกับดูแล โดยยึดหลักค่านึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม
 และส่งเสริมระบบคุณธรรม ให้มีการทำงานเป็นทีม ความสมัครสมานสามัคคี เคารพผู้ใหญ่อาวุโส
 ไม้รื้อทิ้งกฎเกณฑ์ระเบียบที่ถูกต้องชอบธรรม ชำรงรักษาประเพณีวัฒนธรรมจริยธรรมอันดีงาม
 องค์กร และร่วมรับผลประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 นนทบุรีที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลทางปฏิบัติต่อไปอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่าอปรินานิชธรรมเป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทั้งในฐานะ
 บั้จเจกบุคคลและองค์กร มุ่งเน้นให้ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมก่อเกิดเป็นความสามัคคี
 และความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ทั้งยังเป็นแนวทางให้รู้จักหลักการทำงานร่วมกันอย่างมี
 ประสิทธิภาพเพื่อสร้างชุมชน องค์กร หรือสถาบันให้เข้มแข็ง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในสังคม
 ทั้งฝ่ายผู้บริหารบ้านเมืองและฝ่ายคณะสงฆ์ เพื่อแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง และขับเคลื่อนองค์กร
 อย่างยั่งยืน

2. ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.50) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 (S.D.=0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา เรียงลำดับรายด้านจากมาก
 ไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก อยู่ในระดับมาก
 ที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.57) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.50) 2) ด้านความสามารถใน
 การผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.53) และ
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.49) 3) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนอยู่
 ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.50) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.54) 4) ด้านความสามารถ
 ในการแก้ปัญหาในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.46) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 (S.D.=0.53) และ 5) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.45)
 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.55) สอดคล้องกับประยูร คุณนาม (2557 : 128) ได้ศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอป่องทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลวิจัยพบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนป่องทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับชกร สร้อยโพธิ์พันธุ์ (2559 : 90) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสตรีกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลวิจัยพบว่าระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารได้ดำเนินการแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งมีเป้าหมายหลัก คือ 1) ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 2) สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทผ่านการรับรองมาตรฐานทางการศึกษา 3) คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยมีโอกาสได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม 4) ผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีคุณภาพ ได้รับการเผยแพร่ นำไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาสังคม ประเทศ หรือต่อยอดในเชิงพาณิชย์ 5) ผู้เรียนและกำลังแรงงานได้รับการเตรียมความพร้อม เชื่อมโยงสู่สังคมและประชาคมอาเซียน 6) ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุคนันท์ หวานน้ำ (2555 : 70) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าระดับประสิทธิผลในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านที่มีระดับปฏิบัติการณ์น้อยที่สุด คือ ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ส่วนการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เป็นเพราะในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ด้านปัจจัยสนับสนุนทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งรวมถึงสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ และนวัตกรรมทางการศึกษา แม้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จะมุ่งเน้นความเสมอภาคทางการศึกษา แต่ในสภาพความเป็นจริงในสังคม ประเทศไทย ยังมีอีกหลายพื้นที่ที่สภาพการศึกษามีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด บางพื้นที่ขาดไฟฟ้า ขาดระบบสื่อสารขั้นพื้นฐาน ทำให้เครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ได้ ก็ไม่สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายใช้งานได้ จึงเกิดปัญหาการขาดแคลนนวัตกรรม สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ พอจะสรุปได้ แยกเป็น 2 ปัญหาใหญ่ ๆ คือ 1) ปัญหาการขาดแคลนสื่อเนื้อหา 2) ปัญหาด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ไม่สามารถขับเคลื่อนให้มีมาตรฐานที่เท่าเทียมกัน

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องคำนึง และหาตัวชี้วัดให้ได้ว่าจะมีอะไรบ้างที่ผู้บริหารควรนำมาเป็นประเด็นในการพิจารณาประกอบ รายละเอียด เพื่อตรวจสอบการประเมินตนเองให้เกิดความมั่นใจว่า สถานศึกษามีคุณภาพดีมี ประสิทธิภาพที่เกิดจากการบริหารจริง ที่สำคัญไปกว่านั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์ว่ามีองค์ประกอบใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็งของปัจจัยเหล่านั้นมาวางแผนพัฒนาสถานศึกษาพร้อมทั้งมี การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมมีความสัมพันธ์ กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ การบริหารสถานศึกษา ตามหลักการบริหารนิยธรรมมีค่าเพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ก็จะมีค่าเพิ่มขึ้นตาม ไปด้วย เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ จะเห็นได้ว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหาร นิยธรรมมีค่าเพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพของสถานศึกษาก็จะมีค่าเพิ่มขึ้นไปด้วย ทั้งนี้อาจเพราะว่าผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด มีการบริหารสถานศึกษา ตามหลักการบริหารนิยธรรมส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับ พระอริการปริชา ดิกุขาโณ (มาทา) (2560 : 136) ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานตามหลัก อการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรมกับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง พบว่า การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การบริหารของเทศบาลตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติโดยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง แนวทางการนำหลักการบริหารนิยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ด้านการหมั่นประชุมกันเนื่องนิยต์ คือการประสานงานร่วมมือการให้ เกิดการประชุมกันเป็นประจำ ด้านการประชุมหรือเลิกประชุม และทำภารกิจอื่น ๆ ให้พร้อมเพรียง กัน คือ เน้นความสามัคคีในหมู่คณะให้มีการร่วมมือร่วมใจกันในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม ด้านการไม่บัญญัติสิ่งใหม่ ๆ ตามอำเภอใจ คือ การยึดหลักความถูกต้องชอบธรรม เพื่อให้เกิด ความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมชุมชน ด้านการเคารพนับถือผู้มีอาวุโส และรับฟังคำแนะนำ คือ การให้เกียรติต่อผู้ที่ผ่านประสบการณ์มาแล้วมากมายในชีวิต เป็นการเปิดใจยอมรับฟังคำแนะนำ เพื่อจะได้นำไปปรับใช้กับงานในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ด้านการไม่ข่มเหง หรือล่วงเกินสตรี คือ การคำนึงถึงความเสมอภาคกัน การให้เกียรติซึ่งกันและกันเป็นไปด้วยความเท่าเทียมกัน

ด้านการเคารพสักการะปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุ และรูปเคารพต่าง ๆ คือการส่งเสริมการอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม การเคารพสถานที่ต่าง ๆ การทำนุบำรุงสถานที่ต่าง ๆ ที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่สืบต่อไป ด้านการให้ความคุ้มครองคนดีมีคุณธรรมให้อยู่ในชุมชนอย่างปลอดภัย โดยวัดจากความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการเป็นสำคัญ คือ การส่งเสริมด้านการทำความดีต่อสังคม ชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ มีการเชิดชูเกียรติยกย่อง โดยเน้นถึงการทำความดีความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในชุมชน สอดคล้องกับเสาวนีย์ วิยะบุญ (2558 : 113) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างธรรมาภิบาลชุมชนตามหลักอปริหานิยธรรมของสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลชากบก จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการสร้างธรรมาภิบาลชุมชนตามหลักอปริหานิยธรรมของสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลชากบก จังหวัดระยอง พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการสร้างธรรมาภิบาลชุมชนตามหลักอปริหานิยธรรมของสภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลชากบก จังหวัดระยองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมรักษาวัฒนธรรมอันดีงามมีระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการให้เกียรติและคุ้มครองสิทธิสตรีและที่อยู่ในระดับสุดท้ายคือด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้องอันชอบธรรม และด้านการประชุมกันเองนิยต์ และสอดคล้องกับชนชูดา ต้นตรานุกูล (2565 : 250) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรมสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลวิจัยพบว่า ผลการศึกษาวิธีการบริหารสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรม สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป มีวิธีการบริหารสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ดังนี้ 1) ด้านหมั่นประชุมกันเองนิยต์ 2) ด้านพร้อมเพรียงกันประชุมพร้อมเพรียงกันเล็กประชุม 3) ด้านปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน 4) ด้านการเคารพนับถือผู้ใหญ่ 5) ด้านไม่ลุแก่อำนาจ ความอยาก ความเห็นแก่ตัว 6) ด้านเคารพสักการะสิ่งที่ชุมชนนั้นนับถือ 7) ด้านเคารพในพระภิกษุสงฆ์ผู้ทรงศีล และผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรม สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และมีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรม สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานีไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวก กล่าวคือ การบริหารสถานศึกษาตามหลักอปริหานิยธรรมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของสถานศึกษาจะมีในระดับมากด้วย จากความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ปรากฏ ด้านค่านับผู้ใหญ่อยู่ในลำดับมากที่สุด ซึ่งให้เห็นว่าสังคมไทยยังให้ความสำคัญในการนับถือ

ความอาวุโส สอดคล้องกับงานวิจัยของปีพัสเตอร์ ทัศนานุรณ์ (2562 : 203) ระบุว่า ผลการศึกษา การปรากฏร่วมของกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการแสดงความ ไม่พอใจกรณีผู้ฟังเป็นบุคคลที่อาวุโส กว่า พบว่าผู้พูดภาษาไทยมักเลือกใช้การปรากฏร่วมของกลวิธี ทางภาษามากกว่าการเลือกใช้กลวิธี โดกลวิธีหนึ่งเพียงกลวิธีเดียว และพบทั้งการปรากฏร่วมของกลวิธี การแสดงความไม่พอใจภายใน ถ้อยคำ และการปรากฏร่วมของกลวิธีการแสดง ความไม่พอใจระหว่างถ้อยคำเช่นเดียวกับกรณีผู้ฟัง เป็นบุคคลที่ไม่ได้อาวุโสกว่า โดยการปรากฏร่วมของกลวิธีการแสดง ความไม่พอใจภายในถ้อยคำ พบทั้งการปรากฏร่วมของกลวิธีการแสดง ความไม่พอใจแบบ ตรงไปตรงมาพร้อมกัน และกลวิธี การแสดงความไม่พอใจแบบลดน้ำหนักความรุนแรงปรากฏร่วมกัน และพบว่ามีการปรากฏร่วมกัน มากที่สุดเพียง 2 กลวิธี ส่วนการปรากฏร่วมของกลวิธีการแสดง ความ ไม่พอใจระหว่างถ้อยคำพบ การปรากฏร่วมกันมากที่สุด 4 กลวิธี และพบว่าการปรากฏร่วมของกลวิธี การแสดงความไม่พอใจ ระหว่างถ้อยคำส่วนใหญ่จะปรากฏกลวิธีทางภาษาแบบลดน้ำหนักความรุนแรง ร่วมด้วยเสมอ ยกเว้นการปรากฏร่วมกับกลวิธีการแสดง ความไม่พอใจแบบตรงไปตรงมา ซึ่งอาจเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษาไทยส่วนใหญ่คำนึงถึงปัจจัยเรื่อง “ความอาวุโส” ในสถานการณ์ที่ต้องแสดงความ ไม่พอใจผู้ฟังที่อาวุโสกว่า ด้านที่ความสัมพันธ์ตัวแปรอยู่ในลำดับน้อยที่สุด คือ ด้านรวมกลุ่มพร้อม แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเรื่องการส่งเสริมให้ครูมีความพร้อมเพรียง กันในการประชุม การเลิกการประชุมและกระตุ้นการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายตามมติที่ ประชุมด้วยเต็มใจ มีการส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกินแหนง แคลงใจกัน แนะนำให้เห็นความสำคัญของการทำงานส่วนรวม ให้ร่วมแรงร่วมใจกันแก้ปัญหาเพื่อ ป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรม ในประเด็นด้านค่านับผู้ใหญ กับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด สูงสุด ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ โดยมีผู้นำและ

